

מסכת זבחים

פרק ג'

משנה א'

- א. כל הפסולים ששינו בתחילת פרק ב' ששחטו - שחיטתם כשירה.
- ב. שחיטה כשירה בזרים, בנשים, בעבדים ובטמאים¹ בכל קרבן.
- ג. כיון שאלו הפסולים ראויים לשחיטה - מחשבתם בשעת השחיטה פוסלת ומפגלת את הקרבן.
- ד. הפסולים שקיבלו - קבלתם פסולה, לפיכך מחשבתם הפסולה בשעת קבלה אינה פוסלת ומפגלת את הקרבן.
- ה. קיבל הפסול ואפילו אם חשב הפסול מחשבת פסול בשעת קבלתו - יחזור כשר ויקבל מדם הנפש.

משנה ב'

- א. קיבל בשמאל או בכלי חול - קבלתו פסולה.
- ב. קבלה שנעשית כתקנה אינה נפסלת אם נתן הדם לאחר קבלה לפסול או לשמאל או לכלי חול או שנשפך הדם מהכלי לאחר קבלה².
- ג. נתינה שלא במקומה - פוסלת את הזבח.
- ד. הפסול שנתן דם שלא במקומו - אינו פוסל את הזבח שהרי נתינתו פסולה, ויחזור הכשר ויקבל מדם הנפש.

משנה ג'

- א. חשב לאכול או להקטיר דבר שאין דרכו לאכול או להקטיר:
 1. דעת תנא קמא: הקרבן כשר³.
 2. דעת רבי אליעזר: הקרבן פסול.
- ב. מחשבה לאכול או להקטיר בשיעור פחות מכזית - אינה מפגלת ואינה פוסלת, שאין שם אכילה בפחות מכזית.
- ג. אין אכילה והקטרה מצטרפין לשיעור כזית.

¹ הטמא שישחט לא יגע בקרבן.

² דווקא אם הפסול החזיר את הדם לכשר ולא הוליד, אבל אם הוליד פסל בהולכתו את הדם.

³ דעת התנא בפרק ב' משנה ג' כדעת תנא קמא במשנה זו.

משנה ד'

- א. חשב לאכול דברים שאינם ראויים לאכילה - הקרבן כשר.
כגון: 1. עור. 2. רוטב. 3. קיפה. 4. אלל. 5. עצמות. 6. גידים. 7. טלפים. 8. קרניים.
ב. האוכל מקרבן שהוא פיגול נותר או טמא - חייב כרת, ודווקא כשאכל דבר שדרכו לאכול.

משנה ה'

- א. אין מחשבת חוץ לזמנו וחוץ למקומו פוסלת או מפגלת כשחשב לאכול דבר שאינו מגופו של זבח.
דברים שאינם מגופו של זבח: 1. שליל. 2. שליא. 3. חלב. 4. ביצי תורין.
ב. האוכל חלב וביצים של פגול נותר וטמא - פטור מכרת, אכל שליל ושליא - חייב כרת.⁴

משנה ו'

- א. אין מחשבה פוסלת אלא במחשבת חוץ לזמנו וחוץ למקומו, וכן במחשבת שלא לשמה.
ב. הניח הדם או האימורים בחוץ או למחר - פסל את הזבח.
חשב להניח הדם או האימורים בחוץ או למחר ולא חשב להקטירם או לאוכלם בחוץ או למחר:
1. דעת רבי יהודה: פסול.
2. דעת חכמים: כשר.
ג. נתן את הדם שלא במקום⁵ - פסול.
חשב ליתן את הדם שלא במקומו - כשר.
ד. ערל או טמא שהקטירו - פסלו את הזבח, הערל והטמא אסורים לאכול מבשר הקרבן.
חשב שיאכל או יקטיר ערל או טמא - כשר.
ה. עירב דם קרבן בדם פסולים - פסל את הזבח.
חשב לפסול את הקרבן ע"י שיערב דם הקרבן בדם פסולים - כשר.
ו. השובר עצם בפסח - לוקה שנאמר: 'ועצם לא תשברו בו',⁶ האוכל מבשר הפסח נא - לוקה שנאמר: 'אל תאכלו ממנו נא'.⁷
חשב לשבור עצמות קרבן הפסח או לאוכלו נא - כשר.

⁴ השליל והשליא נחשב קשור לבהמה יותר מביצים וחלב, לכן נאסרים באיסור אכילת פיגול אך אינו מפגל את הקרבן.

⁵ כגון שנתן את הדם: 1. על גבי הכבש. 2. שלא על גבי היסוד. 3. למעלה/למטה. 4. בפנים/בחוץ.

⁶ שמות יב, מו

⁷ שמות יב, ט.